

EXPUNERE DE MOTIVE

Alegerile pentru deputații români din Parlamentul European din anul 2009 s-au desfășurat după Legea nr. 33/2007, lege care prevede un scrutin pe liste de partid, întreaga țară fiind o unică circumscripție electorală. Această modalitate de vot, ca și condiția ca fiecare listă de partid să fie însoțită de o listă de 200 000 de semnături pentru susținere, au favorizat partidele mari în detrimentul celor mici și a candidaților independenți. Rezultatul a fost accederea la funcția de parlamentar european a candidaților partidelor mari și a 2 candidați independenți susținuți, însă, de partide mari. Calitatea candidaților a fost diferită, de la foarte bună la foarte slabă, în funcție de opțiunea partidelor mari de a promova candidați mai mult sau mai puțin competenți.

Între timp, electoratul român s-a maturizat și este de așteptat ca la următoarele alegeri europarlamentare să participe în special electorii care cunosc clasa politică și personalitățile marcante ale acesteia. Aceste personalități se pot găsi și în partide mai mici sau pot candida ca independenți și legea ar trebui să le dea șansa să fie aleși chiar fără a fi propulsate de partide mari. Pragul național de 5%, necesitatea strângerii a 200 000 de semnături pentru partide și a 100 000 de semnături pentru candidații independenți într-un interval de timp foarte scurt, ca și votul pe liste închise, unde ierarhia este stabilită de conducerea partidelor și nu de alegători reprezintă, toate, bariere în calea accederii unor oameni merituosi în Parlamentul UE.

Pentru a rezolva aceste probleme în spirit democratic și meritocratic, se propune actuala modificare a Legii nr. 33/2007 prin reducerea marcantă a numărului de semnături necesare pentru partide la 25 000 (numărul necesar pentru înființarea unui partid) și la 5 000 pentru un candidat independent (pentru a permite și unui adevărat independent, nesusținut de partide să poată îndeplini condiția).

În plus, se propune înlocuirea votului pe liste închise cu votul preferențial de tip STV care permite alegătorului să stabilească ierarhia pe listele fiecărui partid și să voteze oameni merituosi din mai multe partide sau/și independenți. Acest sistem face ca pragul electoral să fie inutil, el fiind stabilit în procesul de votare.

Legislația Parlamentului European stabilește necesitatea unui vot proporțional, dar se propune înlocuirea votului pe “liste închise” cu cel preferențial în care alegătorii pot stabili ierarhia candidaților pe listă. Un sistem de vot preferențial (STV) este folosit deja de Irlanda.

Inițiator:
Senator Valeriu Todirașcu

